

Організація й проведення навчального дослідження в початковій школі полягає в освоєнні учнями логіки наукового дослідження, у процесі якого здобуваються нові знання та досвід: мотивація до дослідницької діяльності, дослідницькі уміння (виділяти проблему, визначати мету дослідження, предмет, об'єкт і завдання; скласти план організації дослідницької діяльності; виконання дослідження, аналіз одержаних результатів та формулювання висновків; презентація результатів дослідницької діяльності), самостійність, творче мислення, рефлексійність. У результаті організації дослідження за вказаними етапами учні знайомляться і опановують основні методи дослідження, набувають вмінь самостійно добувати нові знання (вчитель є одним із джерел інформації) шляхом дослідження процесів та явищ. При цьому вчитель початкової школи направляє діяльність учнів, вибираючи об'єкт та предмет дослідження, підбирає завдання для формування в учнів дослідницьких навичок.

Таким чином, особливістю організації дослідницької діяльності молодших школярів є створення вчителем умов для формування власного досвіду школяра у результаті чого навчання набуває особистісного значення.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

Масовець Д. Б.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Важливою частиною державної політики в Україні є прогресивні зміни в стратегії розвитку освіти для дітей, які мають особливі потреби та вимагають більше уваги з домінуючим напрямком, тобто упровадженням інклюзивної освіти в загальноосвітніх та дошкільних закладах освіти. Зміст інклюзивної освіти тісно пов'язаний з концепцією прав людини, що забезпечує рівність в усіх сферах життя.

Актуальність проблеми інклюзивного навчання полягає у тому, що спостерігається збільшення дітей з особливими потребами та з порушеннями розвитку, а саме необхідність розбудови громадянського суспільства на принципах гуманного ставлення до осіб, які потребують особливої допомоги в подоланні труднощів у навчанні та поведінці. Можна виділити такі основні завдання інклюзивної освіти:

- організувати такий освітній процес, який би задовольняв освітні потреби всіх учнів, які б співпрацювали як одне ціле;
- розробити системи надання спеціальних освітніх і фахових послуг для дітей з особливими освітніми потребами, щоб вони мали змогу навчатися у нормальних класах;
- створити позитивний клімат в навчальному середовищі для активного та прогресивного навчання [3].

Такі важливі складові інклюзивної форми навчання, як командний та груповий підхід, співпраця з батьками, посилення уваги психологопедагогічного колективу, відсутність дискримінації та толерантне ставлення залишаються актуальними.

В умовах світової інтеграції розвиток освіти в державі має забезпечити здатність до практичного застосування надбаних компетентностей. Для виконання цього завдання доцільним є впровадження практико-орієнтованого підходу, який вважається найефективнішим та основним засобом реалізації компетентнісного потенціалу природничих дисциплін. Впровадження цього підходу відбувається шляхом створення певного середовища та використання практико-орієнтованих завдань, які направлені на кінцевий продукт – конкретизовані види дій, засвоєні у вигляді досвіду під час роботи з певною інформацією. Отже, використання практико-орієнтованих завдань у навчанні є засобом підвищення якості природничої освіти в контексті реформування Нової української школи та набуває своєї актуальності в період реформування освіти, викликаний впливом світових глобалізаційних мега процесів. У подальших наукових дослідженнях доцільним буде розгляд умов створення певного

середовища для застосування різних типів практико-орієнтованих завдань в контексті перепідготовки педагогічних фахівців загальноосвітньої школи [2].

Природничо-наукова компетентність учнів має наступні особливості: вона є загальною, тобто такою, що формується впродовж всього періоду навчання, належить до навчання в цілому, має високий ступінь узагальнень і визначає кінцеві результати освіти, закріплені в освітніх стандартах; має міждисциплінарний характер, оскільки належить відразу до декількох освітніх дисциплін, зокрема до наук про закони природи (фізика, біологія, хімія тощо); вбирає в себе предметні компетентності, які належать до кожної шкільної природничої дисципліни і формуються впродовж усього періоду їх вивчення; вбирає в себе субкомпетентності, які є компонентами предметних компетентностей [1].

Формування природничо-наукової компетентності складний процес розумового виховання особистості, який найінтенсивніше відбувається в період систематичного вивчення основ природничих наук і набуття суспільного досвіду. Цей процес передбачає оволодіння учнями сукупністю основних знань; розвиток навичок використання набутих знань в конкретних ситуаціях; вирішення різних проблемних ситуацій із застосуванням набутих функціональних знань; вирішення значущих ситуацій, певних комплексних проблем повсякденного життя, виявляючи ставлення, відповідно до набутих компетентностей. Визначення системо твірної основи, компонентів та критеріїв сформованості природничо-наукової компетентності є необхідною умовою результативності сучасної шкільної природничої освіти.

Список використаної літератури

1. Бальоха А. С. Проблема формування природознавчої компетентності майбутнього вчителя. Педагогічні науки : [збірник наукових праць]. Херсон: ХДУ, 2014. Вип. 65. С. 274- 279.
2. Біда О. А. Підготовка майбутніх вчителів до здійснення природознавчої освіти: Теоретико-методичні засади: [монографія]. Київ: Науковий світ, 2002. 322 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад, і гол. ред. В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь: Перун, 2001. 1440 с.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Полонська В. В.

Опорний заклад «Загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів № 3 імені В. О. Нижниченка Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області»

Сучасна Україна – взірєць сили, мужності, стійкості. Це країна, де кожен несе в собі зміни, що наближають до Перемоги. Достатньо швидко змінюється і наша освіта. Однак карантинні обмеження та воєнний стан не пройшли повз українські школи, вчителів та учнів. Частина шкіл сьогодні працює у традиційному та змішаному форматі, а деякі – повністю в онлайн-режимі.

Усе це вимагає від школи та вчителя докорінних змін в організації навчального процесу. Забезпечити формування всебічно розвинутої гармонійної особистості, розвивати критичне мислення, інформаційно-комунікаційну компетентність, медіаграмотність здобувачів освіти може якісний інтерактивний цифровий контент, який використовує учитель в умовах дистанційного або змішаного навчання [2].

На сьогодні існує величезна кількість цифрових освітніх платформ та різноманітного цифрового освітнього контенту, що дає можливість педагогам створювати нові завдання і використовувати вже наявні, що значно полегшує роботу та сприяє економії часу.

Під час підготовки і проведення уроків з метою подачі теоретичних відомостей та базових понять з різних тем можна використовувати освітні платформи «Всеукраїнська школа онлайн», «На Урок», «Всеосвіта» або самостійно створені презентації. А можливості YouTube – для перегляду дослідів або науково-популярних відео [3].